

מחברת בחינה

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט לחומר עזר מותר בשימוש המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקדד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אקסטרני

- ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
- אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אינטרני

- ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
- הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
- אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

- אם אתה זקוק לדפי כתיבה נוספים, אנא פנה אל המשגיח כדי לקבלם, מלא בכתב יד את מס' ת"ז על גבי הדפים הנוספים ודאג להדקם במחברת הבחינה – אין להשתמש בהם כדפי טיוטה.
- עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציין בראש העמוד את המילה טיוטה, אין לכתוב על גבי השאלונים.
- אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
- במחברת הבחינה יש לכתוב בעט בלבד.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.**
- אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

הערכה שלישית

הערכה שנייה

הערכה ראשונה

17 סמל שאלון 12 رقم النموذج שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	21 מועד 18 موعد 37 סמל ב"ס 32 رقم المدرسة 31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن داخلي
17 סמל שאלון 12 رقم النموذج שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	21 מועד 18 موعد 37 סמל מרב"ח 32 رقم مركز الامتحان 31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن خارجي

מחברת בחינה אחידה – משבצות – אקסטרני/אינטרני
دفتر امتحان מועד – מריבאות – חארגי

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

قسم "أ" الامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحن!

اقراً بتمعن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء امتحانك. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك اعمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على مواد مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحنين آخرين، حتى لو توجهوا إليك. لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتصال بأنواعها وما شابه - إلى غرفة الامتحان ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. إذا كانت لديك مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها، سألها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سأل الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحن الداخلي

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك، ملصقة ممتحن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، سجّل بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.

تعليمات للممتحن الخارجي

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية وتفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على الملصقة التي حصلت عليها، وألصقها على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك.
2. إذا لم تحصل على ملصقة، سجّل بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.

تعليمات للممتحنين

1. إذا كنت بحاجة إلى أوراق إضافية للكتابة، الرجاء التوجه للمراقب للحصول عليها، اكتب بخط يد رقم الهوية على الصفحات الإضافية واحرص على تثبيتها بدفتر الامتحان - لا يُسمح استعمال هذه الأوراق كمسودة.
2. اكتب كلمة "مسودة" على كل ورقة تستعملها مسودة. لا يُسمح بالكتابة على نموذج الامتحان.
3. لا يُسمح استعمال التيبكس (спец) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو - مرر خطاً أو ضع (X) على المكتوب.
4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط.
5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الممتحن وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

א. סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ג, 2013
מספר השאלון: 201,002104

תנ"ך

ידע ובקיאות

לבתי ספר דתיים

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

חלק ראשון	—	עיון בספר במדבר	—	(12x4)	—	48 נקודות
חלק שני	—	עיון בנביאים ראשונים	—	(14x2)	—	28 נקודות
חלק שלישי	—	בקיאות בנביאים ראשונים	—	(3x8)	—	24 נקודות
				סה"כ	—	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) תנ"ך שלם בלי פירושים.

(2) ציר הזמן שאושר לשימוש.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על השאלות בטופס הבחינה, לפי ההוראות.

(2) העתקה בלבד של פסוק או של פירוש לא תתקבל כתשובה.

(3) בסוף השאלון יש דפי טיוטה לשימושך. אין לצרף דפים אחרים למבחן.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

שים לב: ענה על השאלות בקיצור נמרץ במחברת הבחינה. לרוב די במילים אחדות או במשפט אחד. העתקה בלבד של פסוק או של פירוש לא תתקבל כתשובה. בסוף השאלון יש דפי טיוטה לשימושך. אין לצרף דפים אחרים למבחן.

חלק ראשון — עיון בספר במדבר (48 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-5 (לכל שאלה — 12 נקודות).

1. פרקים ט'-י' — מסע בני ישראל במדבר

א. (1) בני ישראל נסעו על פי הענן. מדוע נדרשו החצוצרות כסימן נוסף למסע המחנות?

(2) ציין שלושה מצבים נוספים (מלבד מסע המחנות) שבהם השתמשו בחצוצרות.

ב. (1) בפרק ט', פסוקים י"ט-כ"ב מתוארים מצבים שהקשו על בני ישראל במסעם. ציין שניים מהמצבים האלה, והסבר מה היה הקושי בכל אחד מהם, על פי פירוש שלמדת. בסס את דבריך על הפסוקים.

(2) עיין בפרק י', פסוקים י"א-י"ב. כמה זמן שהו בני ישראל בהר סיני עד שיצאו למסע המתואר בפסוקים אלה? היעזר בשמות, פרק י"ט, פסוק א'.

ג. עיין בדברי רש"י ובדברי ספורנו שלפניך לפרק ל"ג, פסוק א'. רש"י: "למה נכתבו המסעות הללו? להודיע חסדיו של מקום, שאף על פי שגזר עליהם לטלטלם ולהניעם במדבר... כל שמונה ושלשים שנה לא נסעו אלא עשרים מסעות". ספורנו: "רצה הא-ל יתברך שִׁפְּתָבוּ מסעי ישראל, להודיע זכותם בלכתם אחריו במדבר בארץ לא זרועה". במה שונה מטרת פירוט המסעות של ישראל במדבר לפי רש"י ממטרת הפירוט לפי ספורנו?

2. פרקים י"ג-י"ד — חטא המרגלים ועונשם

א. (1) "אָפֶס כִּי עָזַר הָעָם הַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ" (פרק י"ג, פסוק כ"ח).

מה היה חטאם של המרגלים בדברים האלה?

(2) מהו העונש שרצה ה' לתת לבני ישראל בגלל תגובתם על דברי המרגלים?

ב. (1) עיין בפרק י"ד, פסוקים י"ג-י"ט.

אילו שני טיעונים טען משה בתפילתו כדי שה' יבטל את העונש?

(2) בין חטא המרגלים לעונשם יש קשר של "מידה כנגד מידה".

השלם בטבלה פסוק מתוך תיאור החטא ופסוקים מתוך תיאור העונש המדגימים עיקרון זה.

העונש	החטא	
	וַיֵּשְׁבוּ מִתּוֹר הָאֶרֶץ מִקֶּץ אֲרֻבַּעִים יוֹם.	1
	לֹא מִתְּנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ בְּמִדְבַּר הַזֶּה לֹא מִתְּנוּ.	2
וַיִּפְּכוּ אֶשֶׁר אָמְרָתֶם לְבֹז יְהוָה... וַיִּדְעוּ אֶת הָאֶרֶץ אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ.		3

ג. (1) רמב"ן (י"ג, ב'): "ה' היודע עתידות ציווהו שישלח איש אחד מכל מטות ישראל,

ושהיה הנשיאים שבהם, כי חפץ ה' שיהיו שווים בעניין... אולי יזכרו וישובו אל ה', ואם אֵין, שתהיה הגזרה שווה בכל העם".

לפי רמב"ן, מדוע נשלחו נשיאי כל השבטים לתור את הארץ? ציין שתי סיבות.

(2) ר' אליעזר אזכרי כותב: "וצריך כל איש ישראל לחבב את ארץ ישראל ולבוא אליה מאפסי

[= מקצועות] ארץ בתשוקה גדולה, כבן [השב] אל חיק אמו, כי תחילת עוננו שנקבעה לנו בכייה לדורות, יען מאסנו בה".

לפי ר' אליעזר אזכרי, כיצד הדורות הבאים יכולים לתקן את חטא המרגלים?

3. פרק י"ח — תפקידי הכהנים ומתנות כהונה

א. עיין בפסוקים א'-ז'.

(1) "תִּשְׂאוּ אֶת עֹון הַמִּקְדָּשׁ" (פסוק א').

מהו העוון, ומי נענש עליו? ענה על פי פירוש שלמדת.

(2) מהו תפקיד הלוויים במשכן, על פי פסוקים אלה?

ב. (1) הסבר את הקשר בין מתנות הכהונה המתוארות בפרק י"ח ובין מחלוקת קורח

המתוארת בפרק י"ז, על פי פירוש שלמדת.

(2) כתוב בטבלה שלפניך את הפרטים של שתי מתנות הכהונה המוזכרות בפרק י"ח.

המתנה	הנותן לכהן	פירוט המתנה
ביכורים		
תרומת מעשר		

ג. (1) "וַיֹּאמֶר ה' אֶל אֶהֱרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִנָּחַל וְחִלָּק לֹא יִהְיֶה לָךְ בְּתוֹכָם אֲנִי חֹלֶקְךָ וְנִחַלְתָּךְ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (פסוק כ').

מדרש ספרי: "משל למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שנתן לבניו מתנות ולבנו אחד **לא נתן שום מתנה**. אמר לו: בני, אף על פי שלא נתתי לך מתנה, על שולחני אתה **אוכל** ועל שולחני אתה שותה".

הסבר את הנמשל: מהי המתנה שלא ניתנה, ומהו האוכל הנאכל על שולחן המלך?

(2) אברבנאל: "נתתי לך את כל המתנות האלה... כדי שלא תטריד מחשבותיך בעבודת האדמה, כי אני חלקך ונחלתך... והמתנות האלה יספיקו לצרכיך ההכרחיים מבלי טורח".
לפי אברבנאל, מדוע הכוהנים מקבלים מתנות כהונה?

/המשך בעמוד 6/

4. **פרק י"ט — פרשת פרה אדומה**

א. (1) לפי חז"ל, מתי נאמרה פרשת פרה אדומה לבני ישראל?

(2) מדוע נכתבה פרשת פרה אדומה דווקא במקום זה בספר **במדבר**? ענה על פי פירוש שלמדת.

ב. (1) עיין בפסוקים י"א-ט"ז.

ציין שני מקרים שבהם **אדם** נטמא בטומאת מת.

(2) עיין בפסוק י"ג ובפסוק כ'.

על איזה מעשה נענש טמא מת שלא נטהר?

ג. (1) ציין אירוע אחר בספר **במדבר** שמסופר בו על אנשים טמאי מת.

(2) על המילים "זאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" שבפסוק ב' כתב ר' משה אלשיך:

"וייתכן כי [...] חוקה זו תחמץ לבב [= תטריד] כל שומעה יותר מכל חוקי התורה [...] ועל כן קרוב אדם להרהר אחריה [= לפקפק בה]. על כן אמר הוא יתברך [למשה] [...] טרם תדבר, אמור להם 'זאת חֻקַּת הַתּוֹרָה'."

ציין הלכה אחת מהלכות פרה אדומה שאפשר לומר עליה כי היא "תחמץ לבב כל שומעה יותר מכל חוקי התורה".

5. פרק כ"ז — בנות צלפחד

א. (1) הסבר מדוע פנו בנות צלפחד אל משה דווקא לאחר מפקד בני ישראל, המתואר בפרק כ"ו.

(2) עיין בפרק ל"ו.

איזו בעיה התעוררה בעקבות היענות ה' לבקשה של בנות צלפחד, ומה היה הפתרון לבעיה זו?

ב. (1) רש"י (פסוק ה'): " ויקרב משה את משפטן — נתעלמה הלכה ממנו".

מדוע בפרשה זו נתעלמה הלכה ממשה? הבא הסבר אחד שלמדת.

(2) ציין מקרה נוסף בספר **במדבר** שבו נתעלמה ההלכה ממשה.

ג. (1) "מתלוננים ועדת קורח, לא היה להם חלק בארץ" (תלמוד בבלי, בבא בתרא, קי"ז, ע"ב).

הבא ראיה לכלל זה מהדברים שאמרו בנות צלפחד למשה.

(2) עיין בספר **יהושע**, פרק י"ז.

מי הם שקיימו את הבטחת משה לבנות צלפחד?

חלק שני — עיון בנביאים ראשונים (28 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 6-8 (לכל שאלה — 14 נקודות).

6. שמואל ב, פרקים י"ח-י"ט — מות אבשלום

א. (1) מדוע רצה אחימעץ לבשר לדוד "כִּי שָׁפְטוּ ה' מִיַּד אֶבְיָיו"?

(2) מדוע ניסה יואב למנוע מאחימעץ לרוץ לבשר לדוד את הבשורה?

ב. (1) שני מבשרים הגיעו אל דוד להודיע לו את תוצאות הקרב. מה הייתה השאלה הראשונה ששאל אותם דוד? מה הדבר מעיד על דוד?

(2) עיין בפרק י"ט, פסוקים ו'-ח'.

ציין שתי טענות של יואב כלפי דוד, שבאמצעותן הסביר לדוד מדוע התנהגותו לאחר מות אבשלום אינה ראויה.

ג. (1) ציין אירוע נוסף שבו מתח יואב ביקורת על התנהגותו של דוד.

(2) עיין בשמואל ב, פרק י"ג, פסוק כ"ח ובפרק י"ח, פסוק ט"ו. הסבר במה עונשו של אבשלום הוא "מידה כנגד מידה" למעשהו.

7. מלכים א, פרק ג' — חלום שלמה ומשפט שלמה

א. (1) מה ביקש שלמה מה' בגבעון? _____

(2) מה הבטיח ה' לשלמה בלי תנאי? _____

מהי ההבטחה של ה' לשלמה התלויה בתנאי? _____

ב. (1) מה הקשר בין התגלות ה' לשלמה בגבעון ובין משפט שלמה?

(2) יש פרשנים הטוענים כי שלמה היה יכול ללמוד מיהי האם האמתית מתוך דברי שתי האימהות. הסבר כיצד.

ג. (1) בד"ק: "אמרו רבותינו ז"ל: מכאן שצריך הדיין לשנות [= לחזור על] טענות בעלי הדין

כדי שישמעו בעלי הריב שהבין טענותיהם ועליהם ישפוט".

צטט את דברי שלמה בַּמשפט אשר מתוכם למדו חז"ל כלל זה.

(2) מצודת דוד (פסוק כ"ה): "מתוך דבריהן הכיר המלך בחכמתו הדין עם מי, ואמר ליושבים

לפניו שכן הוא האמת, שהאחת גנבה הילד החי. ולאמת דבריו עשה הבחינה".

מהי הבחינה שעשה שלמה לשתי הנשים? לפי מצודת דוד, לָשֶׁם מה נועדה בחינה זו?

8. מלכים א, פרק י"א — מלכות שלמה

א. (1) "וַיָּקָם ה' שָׁטָן לְשֹׁלֹמֹה" (פסוק י"ד).

הסבר את המושג "שטן" בהקשר זה, והבא שתי דוגמאות ל"שטנים" לשלמה מפרק זה.

(2) מהו ההסבר לסתירה לכאורה בין קיומם של "שטנים" לשלמה ובין דברי שלמה לחירם

במלכים א, פרק ה', פסוק י"ח: "וַעֲתָה הִנֵּיחָ ה' אֶ-לִקִּי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׁטָן וְאֵין פֶּגַע רָע"?

ב. (1) מה היה תפקידו של ירבעם בממלכת שלמה?

(2) מדוע ביקש שלמה להמית את ירבעם? היכן מצא ירבעם מקלט?

ג. (1) מה מסמלת קריעת השמלה בידי אחיה? הבא הסבר אחד.

(2) עיין בפסוקים כ"ט-ל"ט ובשמואל א, פרק ט"ו, פסוקים כ"ו-כ"ח.

ציין נקודת דמיון אחת בין שני המאורעות, והבדל אחד בין שני המאורעות.

חלק שלישי — בקיאות בנביאים ראשונים (24 נקודות)

ענה על שמונה מהשאלות 9-18 (לכל שאלה — 3 נקודות).

שים לב: השאלות אינן מסודרות על פי סדר הפרקים.

9. א. מי אמר: "הַצְבִּי יִשְׂרָאֵל עַל בְּמוֹתֶיךָ חָלָל"? _____

ב. מהו האירוע שבעקבותיו נאמרו הדברים האלה? _____

10. א. את מי הזמין אליהו להתמודד מולו בכרמל? _____

ב. מה גרם לעם לומר באירוע זה "ה' הוא הֶאֱלֹהִים-לְקִים"? _____

11. א. אל מי שלח ירבעם את אשתו מחופשת? _____

ב. מהי הבשורה שקיבלה אשת ירבעם? _____

12. א. מה קרה לַאֲדָרָם אשר על המס? _____

ב. מה מנע שמעיה איש האלקים בנבואתו לרחבעם? _____

13. א. מה הייתה ההאשמה של אליהו כלפי אחאב בכרם נבות? _____

ב. מהו העונש שניבא אליהו לאחאב, ומתי הוא התגשם? _____

14. א. כיצד סייעה האישה מבחרים לאנשי דוד?

ב. כיצד סייעה האישה מאבלה בית מעכה ליואב?

15. א. מי הייתה אבישג השנמית? _____

ב. מי ביקש לשאת אותה לאישה? _____

16. א. היכן הקריב ירבעם קרבן? _____

ב. מה קרה לירבעם, ומה קרה למזבח? _____

17. א. מי היה ציבא? _____

ב. מהו המידע השקרי שמסר ציבא לדוד? _____

18. סדר את האירועים האלה על פי סדר התרחשותם:

העלאת הארון לירושלים, מות אבנר, מות עמשא, תוכחת נתן הנביא לדוד.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

(4) _____

בהצלחה!

